

PEDAGOGISCH BELEID

BSO

JULI 2024

SPL/SJWB

INHOUD

Voorwoord	3
Begrippenlijst	3
1. INLEIDING	4
1.1 VISIE.....	4
2. DE ONTWIKKELING VAN HET KIND CENTRAAL.....	5
2.1. VEILIG VOELEN	5
2.1.2. Omggaan met kinderen	6
2.1.3. Ruimte voor autonomie	6
2.1.4. Welbevinden	7
2.1.5. Structuur bieden en grenzen stellen	7
2.1.6. Omgeving	7
2.1.7. Wennen.....	7
2.2 KINDEREN UITDAGEN EN STIMULEREN IN HUN ONTWIKKELING	8
2.2.1. Ontwikkelingsgebieden	9
2.2.2. Buiten spelen.....	11
2.2.3. Uitstapjes	11
2.2.4. Inrichting binnen en buiten.....	11
2.3. OMGAAN MET ELKAAR	12
2.4. NORMEN EN WAARDEN.....	13
2.5. HET KIND IN BEELD.....	13
2.5.1. Observeren van kinderen	13
2.5.2. Signaleren.....	13
2.5.3. Zorg	14
2.5.4. Omgang met gegevens vanuit de voorschoolse voorzieningen	14
2.5.5. Contact over het kind met de basisschool	14
3. STABILITEIT EN MAATWERK	15
3.1 INZET BEROEPSKRACHTEN	15
3.1.1. Beroepskracht kind ratio (BKR)	15
3.1.2. pedagogisch medewerkers, stagiaires en coaching	16
3.2. MENTORSCHAP	17
3.2.1. Ouders en kind koppelen aan mentor.....	17
3.2.2. Taak Mentor	18
3.2.3. Mentor - oudergesprekken	18
3.2.4. Mentor – kind gesprekken	19

4.	ouders	19
4.1.	visie op samenwerking met ouders	19
4.2.	doelstellingen	19
4.3.	ouders ondersteunen met opvoedingsvragen	20
4.4.	informereren van ouders	20
4.5.	oudercommissie	20
5.	afname extra dagdelen	22
6.	3-uursregeling	22
7.	kwaliteitsbewaking	23

VOORWOORD

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan voor de buitenschoolse opvang (bso) van Stichting Peuterspeelzalen Leiden (SPL) en Stichting Jeugd en Welzijn Bollenstreek (SJWB). Met dit pedagogisch beleidsplan wil de SPL de kwaliteit van de uitvoering van het werk ontwikkelen en bewaken. Dit beleidsplan geeft pedagogisch medewerkers handvatten voor het dagelijks uitvoeren van hun werkzaamheden op de bso. Tevens informeert SPL met dit beleidsplan ook de gemeente, de Raad van toezicht, het bestuur, de ouders, de GGD en samenwerkingspartners wat betreft visie, uitgangspunten en werkwijze.

In het pedagogisch beleid wordt verwezen naar het stuk 'werkdocumenten pedagogisch beleid bso'. Hierin zijn formulieren opgenomen die pedagogisch medewerkers gebruiken bij hun werk op de groep.

BEGRIPPENLIJST

In dit pedagogisch beleidsplan wordt verstaan onder:

<i>Ouders:</i>	ouder(s) en verzorger(s)
<i>Pedagogisch medewerkers:</i>	gediplomeerde beroepskrachten
<i>BSO:</i>	buitenschoolse opvang voor en na schooltijd, in de reguliere schoolvakanties en op studiedagen
<i>SPL:</i>	waar SPL staat wordt ook SJWB bedoeld

1. INLEIDING

De bso van SPL is er voor kinderen van 4 – 13 jaar die naar de basisschool gaan. Ouders kunnen kiezen tussen een schoolwekenpakket of een totaalpakket. De SPL biedt naast bso ook peuterspeelzaalwerk. Voor het peuterspeelzaalwerk is er een pedagogisch beleidsplan gericht op deze werksoort.

1.1 VISIE

In dit onderdeel van het pedagogisch beleid wordt de visie van de SPL op het werken met kinderen in de bso omschreven.

De bso biedt een **uitdagende omgeving** waarin kinderen zich **welkom voelen**, zich **thuis voelen** en **zichzelf kunnen zijn**.

- De bso biedt een uitdagende en inspirerende speel- en leefruimte (binnen en buiten) die aansluit bij de belevingswereld en de leeftijd van de kinderen.
- De groepsruimte is gezellig en sfeervol, maar ook gestructureerd en overzichtelijk.
- De pedagogisch medewerkers zorgen voor een vast ritme en duidelijke regels, waarbij ze rekening houden met de leeftijd van de kinderen en de groepssamenstelling.
- De pedagogisch medewerkers hebben oog voor ieder kind, zodat elk kind zich veilig en welkom voelt.
- Kinderen en pedagogisch medewerkers gaan om met respect voor elkaar. Waar nodig leren pedagogisch medewerkers kinderen omgaan met elkaar.

Op de bso kunnen kinderen zich **ontspannen** en **kieszen** wat ze willen doen. bso tijd is **vrije tijd**.

- Kinderen kunnen kiezen wat ze gaan doen op de bso, waar ze dat gaan doen en met wie ze dat gaan doen.
- Kinderen kunnen kiezen uit een gevarieerd aanbod aan spel-, sport- en creatieve activiteiten.
- Pedagogisch medewerkers zorgen voor een goede balans tussen het aanbieden van activiteiten en het vrij laten spelen van de kinderen.
- Pedagogisch medewerkers bieden de kinderen een afwisselend aanbod aan activiteiten waarbij ze inspelen op de wensen van de kinderen.

De bso is er voor de kinderen, **hun mening telt!**

- Kinderen hebben inspraak in de bso.
- Kinderen krijgen de ruimte om zelf initiatieven te nemen.
- Pedagogisch medewerkers zijn gericht op het stimuleren van kinderen waar het gaat om het nemen van eigen initiatieven en het meedenken in de bso.

Visie op de rol van ouders in de bso

Samenwerken met ouders is belangrijk, de samenwerking tussen ouders en de pedagogisch medewerkers komt namelijk direct ten goede aan de kinderen. Respect voor ouders, hun achtergrond en hun opvattingen vormen het uitgangspunt in de contacten met ouders.

2. DE ONTWIKKELING VAN HET KIND CENTRAAL

Op de bso groepen van SPL wordt een aanbod gedaan dat aansluit bij de vier pedagogische basisdoelen van professor Riksen-Walraven. De vier pedagogische basisdoelen worden in de wet Innovatie Kwaliteit kinderopvang omschreven.

In het kader van het bieden van verantwoorde buitenschoolse opvang, draagt SPL er zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- A. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- B. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- C. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- D. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

In de inleiding hebben we onze visie omschreven op het werken met kinderen van 4 – 13 jaar binnen de bso. De vier pedagogische basisdoelen vormen samen met onze visie op het werken met kinderen van 4 tot 13 jaar, de uitgangspunten van ons pedagogisch beleid.

2.1. VEILIG VOELEN

Wanneer de kinderen naar de bso komen, worden ze opgevangen in een veilige en vertrouwde omgeving waar pedagogisch medewerkers werken die hen welkom heten en aan wie ze hun verhaal kwijt kunnen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen op de bso.

Het ophalen van de kinderen van school is vooral voor jonge kinderen een belangrijk moment van de bso middag. De pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust en zorgen ervoor dat kinderen gezien en gehoord worden tijdens het halen, zodat de middag op de bso prettig begint. Voor jongere en oudere kinderen geldt dat ze een schooldag achter de rug hebben, waarvan ze even bij willen komen of zich juist willen afreageren. De pedagogisch medewerker geeft een kind de ruimte of juist de structuur die een kind nodig heeft om de middag op de bso op een goede manier te starten.

2.1.2. OMGAAN MET KINDEREN

Het kind staat centraal bij SPL. Ieder kind is anders en krijgt de mogelijkheid om zichzelf te zijn, met een eigen mening, met voorkeuren en ideeën. De ruimte krijgen om jezelf te mogen zijn is belangrijk, dit draagt eraan bij dat kinderen zich veilig voelen op de groep en dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf. Respect voor de eigenheid van kinderen is een uitgangspunt van waaruit de pedagogisch medewerkers werken.

Pedagogisch medewerkers luisteren naar kinderen, praten met kinderen en communiceren non-verbaal met kinderen. Zij sluiten aan bij waar een kind over praat, waar een kind mee bezig is en bij de emoties van een kind. Kinderen weten zo dat ze echt gezien en gehoord worden. Dit is een voorwaarde voor kinderen om zich veilig te kunnen voelen.

Pedagogisch medewerkers hebben oog voor en besteden aandacht aan de emoties van kinderen. Dit doen zij door de emoties te benoemen, een kind dat verdrietig is een aai over de bol te geven, te vragen wat er aan de hand is, etc.. Zo voelen kinderen zich gezien. Als een kind te ver gaat geeft de pedagogisch medewerker aan welk gedrag ze liever ziet en waarom.

Interactie

Wanneer de kinderen uit school komen worden ze ieder persoonlijk door een pedagogisch medewerker welkom geheten. De pedagogisch medewerkers nemen de tijd om ieder kind welkom te heten en naar hun verhaal te luisteren. Het ophalen van de kinderen van school is een goed moment om met kinderen in gesprek te gaan. Jonge kinderen gaan uit school samen met een pedagogisch medewerker en een groepje andere kinderen iets eten en drinken. Er is ruimte voor een gesprek over de schooldag, de pedagogisch medewerker stelt vragen en zorgt ervoor dat alle kinderen aan bod komen. Kinderen worden ook gestimuleerd om met elkaar in gesprek te gaan.

De oudere kinderen kunnen zelf iets te drinken en eten pakken. Dit mag gelijk bij binnenkomst, maar ze mogen er ook voor kiezen om eerst even te spelen. Er is altijd een pedagogisch medewerker die beschikbaar is voor de oudere kinderen. Ook voor hen is er de mogelijkheid om hun verhaal kwijt te kunnen.

Ook op andere momenten op de dag gaan pedagogisch medewerkers in gesprek met kinderen. Ze luisteren naar een kind, stellen open vragen en sluiten aan bij wat een kind wil vertellen. Op de bso kunnen kinderen zichzelf zijn en worden ze gerespecteerd door de pedagogisch medewerker en de andere kinderen.

2.1.3. RUIMTE VOOR AUTONOMIE

Door het kind te zien als individu met eigen mogelijkheden en ideeën en het kind ook zo te benaderen, laten pedagogisch medewerkers zien dat zij vertrouwen hebben in het kind. Dit doen ze door de kinderen positief te benaderen, door complimenten te geven en door in gesprek te gaan met kinderen over hun ideeën. Dit is belangrijk voor het ontwikkelen van het zelfvertrouwen van kinderen. Ze moeten voelen dat ze er mogen zijn en dat het goed is hoe ze zijn.

Kinderen hebben inspraak op de bso. Kinderen denken mee over de inrichting van de bso, over de aanschaf van materialen en over de regels en de activiteiten die gedaan worden. Kinderen kunnen ook zelf met initiatieven komen voor bijvoorbeeld activiteiten of de inrichting van de bso. Door kinderen inspraak te geven in de bso, wordt de bso een plek die van de kinderen is, waar kinderen zich veilig en thuis voelen. De bso is een plek waar de mening van de kinderen meetelt en serieus genomen wordt.

2.1.4. WELBEVINDEN

SPL vindt het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen op de bso. Dit betekent voor ons dat een kind zich veilig voelt op de bso en zich prettig voelt en zichzelf kan zijn. Dit gevoel van je ergens op je gemak voelen wordt in de buitenschoolse opvang 'welbevinden' genoemd. Pedagogisch medewerkers observeren of kinderen zich prettig voelen in de groep. Ze zien dit aan het gedrag van het kind en de stemming van het kind.

Er zijn zeven kenmerken van welbevinden van kinderen. Het kind is:

- open
- nieuwsgierig
- levenslustig
- tevreden
- ontspannen
- vol zelfvertrouwen
- evenwichtig

Wanneer kinderen zich (soms) onprettig of niet op hun gemak voelen gaan pedagogisch medewerkers op zoek naar de oorzaken. Dit kan zijn door te observeren of door in gesprek te gaan met het kind en/of de ouders.

2.1.5. STRUCTUUR BIEDEN EN GRENZEN STELLEN

De veiligheid wordt geboden door een vast dagritme en duidelijke regels. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen en de groepsamenstelling. De regels en het dagritme bieden structuur, kinderen weten waar ze aan toe zijn.

Kinderen worden op de bso betrokken bij het vaststellen van de regels. Door kinderen bij het opstellen van de regels te betrekken zullen de regels meer leven bij de kinderen. De regels zullen regelmatig met de kinderen worden besproken en indien nodig aangepast worden.

Daarnaast wordt structuur aan kinderen geboden door hen te koppelen aan een vaste pedagogisch medewerker op de groep. Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind investeert in het goed leren kennen van het kind. Hierdoor kan de mentor inspelen op de behoeftes van het kind en het de structuur en de ruimte bieden die het kind nodig heeft.

2.1.6. OMGEVING

We bieden de kinderen een vertrouwde omgeving die zo is ingericht dat kinderen van verschillende leeftijden zich er thuis voelen. De ruimte is sfeervol, kinderen kunnen in hoeken en alleen of met groepjes andere kinderen spelen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen meedenken over het inrichten van de ruimte en het uitzoeken van spelmaterial, dit zorgt ervoor dat de ruimte een 'eigen plek' wordt voor de kinderen.

De pedagogisch medewerker zorgt samen met de kinderen voor de groepsruimte, maar blijft hier eindverantwoordelijk voor. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de ruimte op een veilige en overzichtelijke manier is ingericht en leert de kinderen om op een zorgvuldige manier om te gaan met de spullen van de bso.

2.1.7. WENNEN

Op de bso werken we met een wenbeleid. Een wenperiode zorgt ervoor dat een kind op geleidelijke wijze vertrouwd raakt aan de nieuwe omgeving. Kinderen komen voor het eerst bij één van onze bso's en dat kan spannend zijn.

Elk kind reageert anders op een wenperiode, daarom is het belangrijk dat wij in gesprek gaan met de ouders en kinderen en goed luisteren naar de wensen. We kijken naar de behoefte van ieder kind.

Niet alle kinderen in de bso leeftijd hebben de behoefte om te wennen, maar wij willen hier wel de mogelijkheid toe bieden.

Kijken op de bso

Wij streven ernaar om het wennen als volgt te laten verlopen: een aantal weken voor het kind gaat starten op de bso, neemt de mentor contact op met de ouder(s). De ouders mogen dan een keer komen kijken met hun zoon/dochter. Ze halen zelf het kind op van school en lopen de route mee naar de bso. De ouder mag blijven tot het kind zich op zijn/ haar gemak voelt en zal dan weg gaan. Het kind mag blijven tot 17.00 uur en zal dan worden opgehaald.

Tijdens dit wenbezoek vindt het intakegesprek plaats met de ouder(s), het kind heeft tijdens het gesprek de tijd om de ruimte te ontdekken en te wennen. Er wordt gewerkt met een intakeformulier en er is een checklist intakegesprekken bso. Beide zijn opgenomen in 'werkdocumenten pedagogisch beleid bso'. Tijdens het intakegesprek worden de ouders kort op de hoogte gebracht van de oudercommissie. De pedagogisch medewerker deelt hierbij de informatiefolder over de oudercommissie uit.

Mochten de ouders en pedagogisch medewerker het nodig vinden dat het kind nogmaals komt wennen, dan is dit mogelijk. Kinderen mogen maximaal twee maal komen wennen bij SPL.

Op een locatie waar meerdere basisgroepen zijn kennen kinderen de pedagogisch medewerkers van de andere groepen door het samenvoegen van groepen op bepaalde dagen en in de vakanties. Het is mogelijk om te wennen aan een nieuwe basisgroep wanneer pedagogisch medewerkers, ouders en/of het kind dit wenselijk vinden. Kinderen kunnen dan één of meerdere keren spelen en/of eten en drinken op de volgende groep.

2.2 KINDEREN UITDAGEN EN STIMULEREN IN HUN ONTWIKKELING

De bso biedt kinderen, binnen en buiten, een uitdagende en gevarieerde omgeving die aansluit bij de belevingswereld en de leeftijd van de kinderen. Binnen de bso omgeving kunnen kinderen kiezen wat ze willen doen en met wie ze dat willen doen, bso tijd is voor hen vrije tijd. Kinderen kunnen zich ontspannen met een stripboek een spelletje of een voetbal, maar ze kunnen er ook voor kiezen om nieuwe uitdagingen aan te gaan. De jongste kinderen hebben vooral behoefte aan veiligheid, rust en steun van de pedagogisch medewerker. De oudere kinderen hebben meer behoefte aan een uitdagende omgeving, privacy en zelfstandigheid.

De bso biedt kinderen een gevarieerd aanbod aan activiteiten, workshops en spelmaterialen waardoor ze kunnen ontdekken wat ze leuk vinden om te doen en waar ze goed in zijn. Door het aanbod aan activiteiten worden kinderen uitgedaagd om spelenderwijs hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden te ontwikkelen. Kinderen worden gestimuleerd om mee te doen met de activiteiten en workshops, maar het blijft voor hen de keuze of ze wel of niet mee willen doen. Een uitzondering hierop zijn de uitstapjes die gemaakt worden. Alle kinderen in de groep, voor wie het uitstapje wordt georganiseerd, gaan mee. Kinderen krijgen op de bso de mogelijkheid om nieuwe dingen uit te proberen. Daarnaast leren ze onder meer om keuzes te maken en zelfstandig en flexibel te zijn. Het uitproberen van nieuwe dingen en oefenen met keuzes maken, zelfstandigheid en flexibel zijn is goed voor de ontwikkeling van het gevoel van eigenwaarde van de kinderen.

Op de bso krijgen kinderen steeds meer ruimte en verantwoordelijkheden naarmate ze ouder worden.

De oudere kinderen mogen voor het eten bijvoorbeeld zelfstandig buiten spelen en ze hebben een eigen lokaal. Het geven van meer ruimte en verantwoordelijkheden gebeurt altijd in overleg met ouder en kind.

Door te werken met een zelfstandigheidsformulier worden er met ouders en kinderen afspraken gemaakt over onderwerpen als: zelfstandig naar een sport gaan en zelfstandig naar de bso of naar huis gaan. Dit formulier is opgenomen in 'werkdOCUMENTEN pedagogisch beleid bso'.

De pedagogisch medewerkers hebben aandacht voor de individuele kinderen in de groep, ze observeren de kinderen en sluiten met hun aanbod aan activiteiten aan op de interesses, mogelijkheden en de wensen van de kinderen. Ze bieden kinderen de mogelijkheid om hun grenzen te verleggen wanneer ze daar aan toe zijn.

Pedagogisch medewerkers zorgen voor een afwisselend en gevarieerd aanbod aan activiteiten, waarbij rekening wordt gehouden met een evenwichtige verdeling tussen vrij spel en georganiseerde activiteiten en begeleid en onbegeleid spel. In de schoolvakanties wordt gewerkt met thema's. De activiteiten die dan aangeboden worden hebben te maken met het thema dat centraal staat.

De kinderen worden actief betrokken bij bedenken van het activiteitenaanbod. De pedagogisch medewerkers zijn gericht op het stimuleren van de kinderen om zelf initiatief te nemen en het mee laten denken over het activiteitenaanbod.

Pedagogisch medewerkers dagen kinderen uit in hun ontwikkeling op verschillende gebieden. Op de groepen is aandacht voor de ontwikkeling op verschillende gebieden zoals; taal, motoriek en cognitieve en creativiteit. Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen gebeurt steeds spelenderwijs door:

- een groepsruimte zo in te richten dat deze voldoende en steeds opnieuw uitdaging biedt aan alle kinderen,
- het aanbieden van spelmateriaal
- het aanbieden van gerichte activiteiten,
- het spelen met kinderen en
- interactie met de kinderen.

Er worden activiteiten gedaan met de hele groep kinderen, een kleine groep kinderen en met individuele kinderen.

2.2.1. ONTWIKKELINGSGBIEDEN¹

De buitenschoolse opvang wordt bezocht door kinderen in de leeftijd van 4 -13 jaar. De ontwikkeling van kinderen in deze leeftijd verloopt snel en er zijn grote verschillen tussen de jongste en oudste kinderen. Kinderen van 4 jaar starten net op de basisschool en op de bso en kinderen van 11 of 12 jaar maken bijna de overstap naar het middelbaar onderwijs en beginnen soms al met puberen.

De kern van de ontwikkeling van kinderen tussen de 4 en 13 jaar is dat kinderen steeds zelfstandiger worden. De ontwikkeling op het ene gebied hangt samen met de ontwikkeling op andere gebieden.

Taalontwikkeling

De omvang van de woordenschat groeit zeer sterk bij kinderen tussen de 4 en 6 jaar. Ook leren ze steeds ingewikkelder zinnen te maken en raken steeds meer geïnteresseerd in letters, boeken en zelf schrijven. In de bso wordt aangesloten bij deze ontwikkeling door bijv. samen een boek te lezen en erover te praten en om in gesprek te gaan over de dingen die gebeuren op de bso en daarbuiten. Door met kinderen in gesprek te gaan krijgen kinderen de kans om nieuwe woorden, begrippen en nieuwe zinsconstructies te horen en uit te proberen.

---

¹ Bron: pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar

Voorlezen en fantasiespel helpen kinderen om hun taalvaardigheden verder te ontwikkelen.

Kinderen van 7 tot 10 jaar gebruiken taal vooral om nieuwe dingen te leren, de pedagogisch medewerker kan hen hierbij helpen door vragen van kinderen te beantwoorden over de dingen die ze nog niet begrijpen. De pedagogisch medewerker is er ook om grenzen aan te geven waar het gaat om het internet en het aanbod op TV.

Kinderen van 10 tot 13 jaar kunnen voldoende lezen, schrijven en rekenen om de wereld om hen heen te kunnen verkennen. Kinderen in deze leeftijd stellen vragen over het hoe en waarom van dingen en denken na over dingen die abstracter zijn en verder van hen afstaan (het milieu, oorlogen, en situaties van andere kinderen). Pedagogisch medewerkers sluiten hierbij aan met hun gesprekken met de kinderen en waar mogelijk met hun activiteitsaanbod.

Voor kinderen van alle leeftijden geldt dat pedagogisch medewerkers taal aanbieden en in gesprek gaan met kinderen. Door in gesprek te gaan met alle kinderen zal hun taal zich blijven ontwikkelen.

Motorische ontwikkeling

In de periode van 4 tot 13 jaar kunnen kinderen motorisch gezien steeds meer, omdat ze groter en sterker en behendiger worden. Hun evenwichtsgevoel ontwikkelt zich steeds verder, waardoor ze kunnen rennen zonder te vallen, leren om te fietsen zonder zijwieltjes, skaten, etc.. Kinderen hebben daardoor volwassenen steeds minder nodig om in hun behoeften te voorzien.

Een goede motoriek is belangrijk bij het samen spelen. Kunnen meedoen met motorische spelletjes zoals klimmen, rennen en balspelen zijn belangrijk in het sociale contact. Daarom is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers kinderen ondersteunen bij het ontwikkelen van de grove motoriek.

Dit doen ze door bewegingspelletjes en sportactiviteiten voor de kinderen te organiseren. Ze stimuleren kinderen die minder interesse hebben in bewegingsactiviteiten om af en toe ook mee te doen.

Creatieve ontwikkeling

Creatieve ontwikkeling heeft te maken met kunst, zoals beeldende kunst, muziek, drama en dans. Maar creatieve ontwikkeling gaat ook over het leren zoeken naar oplossingen voor problemen. Op de bso wordt ruimte geboden voor creatieve ontwikkeling in de breedste zin. Er zijn veel verschillende materialen aanwezig waarmee kinderen naar eigen inzicht aan de slag kunnen gaan; materialen om mee te bouwen, schilderen, de mogelijkheid om muziek te maken, te dansen en materialen waarmee uitgedaagd worden om na te denken en oplossingen te zoeken. Pedagogisch medewerkers zorgen voor materialen, eventuele voorbeelden en begeleiding waar dit nodig is. Door kinderen zelf aan de slag te laten gaan ontdekken kinderen mogelijkheden van materialen en van zichzelf.

Daarnaast worden er geregeld gerichte activiteiten georganiseerd waarbij de creatieve ontwikkeling van kinderen centraal staat.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling gaat over kennis, over aandacht hebben voor iets, over plannen maken en nadenken over wat je hebt gedaan. Maar ook over taalbeheersing, waarnemen en verwerken en het geheugen. De cognitieve ontwikkeling hangt samen met de ontwikkeling van het brein. Het brein van kinderen tussen de 4 en 13 jaar verandert. Rond 6 of 7 jaar maken kinderen een grote sprong in hun cognitieve ontwikkeling. Kinderen gaan meer open staan voor anderen, ze kunnen meer en beter onthouden en hun aandacht beter sturen. Ze laten zich minder snel afleiden wanneer ze ergens mee bezig zijn. Ze kunnen ook steeds beter dingen onthouden. Vanaf ongeveer 7 jaar worden kinderen beter in het leggen van logische verbanden en systematische ordeningen. Ze weten bijvoorbeeld dat een mus een vogel is, vogels dieren zijn, dieren 'levende wezens' zijn, etc..

Kinderen van 10 jaar en ouder kunnen complexere structuren begrijpen en kunnen steeds beter dingen onthouden. Hun wereld wordt groter en de kinderen denken ook na over dingen die verder weg liggen van hun eigen situatie.

Kinderen hebben naarmate ze ouder worden volwassenen steeds minder nodig om hen te beschermen of om hun leven te regelen. In de bso wordt rekening gehouden met de cognitieve ontwikkeling van kinderen door kinderen steeds meer verantwoordelijkheid te geven en hen zelf aan het denken te zetten.

2.2.2. BUITEN SPELEN

Het is voor kinderen belangrijk om te bewegen. Sporten en bewegen dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen op fysiek gebied, maar ook aan de ontwikkeling van een gezonde leefstijl en de cognitieve en sociale ontwikkeling.

Kinderen kunnen daarom op de bso altijd kiezen om buiten te gaan spelen. Dit kan als vrij spel en/of als onderdeel van een activiteit. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om regelmatig buiten te spelen.

2.2.3. UITSTAPJES

Kinderen van de bso vinden het prettig om buiten schooltijd ook echt weg te zijn en leren veel van echte ervaringen. Voor schoolgaande kinderen is het belangrijk om dichtbij hun leefwereld te starten en buitenschoolse activiteiten te doen. Het doen van een uitstapje in de omgeving van de bso is een waardevolle aanvulling op het programma. Alle groepen doen daarom regelmatig uitstapjes.

Er is sprake van een uitstapje wanneer (een deel van) de groep buiten de groepsruimte een activiteit gaat uitvoeren, zoals een bezoek aan de speeltuin of uitwaaien op het strand. Je kunt met een uitstapje ook het schooljaar afsluiten. Bij de beroepskracht kind ratio (BKR) tijdens een uitstapje wordt uitgegaan van minimaal 1 pedagogisch medewerker op 10 kinderen. De BKR die aangehouden wordt hangt in de praktijk af van het soort uitstapje en wordt in overleg met de teamleider vastgesteld, om de veiligheid van de kinderen te waarborgen. De PM'ers zijn verantwoordelijk.

Tijdens het intakegesprek wordt er toestemming aan ouder/verzorger (hierna aangeduid met 'ouder') gevraagd voor uitstapjes. Soms zijn ouders in de gelegenheid en vinden zij het leuk om een keer mee te gaan met een uitstapje. Deze mogelijkheid is er.

Een uitstapje sluit aan bij de doelgroep en is met de groepssamenstelling en groepsaantallen mogelijk wat betreft vervoer en veiligheid.

2.2.4. INRICHTING BINNEN EN BUITEN

De bso biedt een uitdagende en inspirerende speel- en leefruimte (binnen en buiten) die aansluit bij de belevingswereld en de leeftijd van de kinderen. In de bso zijn verschillende hoeken die tegemoet komen aan kinderen van verschillende leeftijden en aan de behoeftes van jongens en meisjes. Op iedere groep is spelmateriaal aanwezig voor kinderen van verschillende leeftijden. Het uitgangspunt hierbij is dat er op iedere groep voldoende variatie in het aanbod is en dat het speelgoedmateriaal aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Het speelgoed moet kinderen de uitdaging bieden om zich verder te kunnen ontwikkelen. Materialen die uitdagingen bieden zijn open spelmaterialen. Voorbeelden van open spelmateriaal zijn blokken, klei en natuurlijke materialen. Kinderen in de bso leeftijd spelen graag alleen of in kleinere of grotere groepjes. De bso is ingericht dat het voor kinderen mogelijk is om alleen of in groepjes te kunnen spelen. Naarmate ze ouder worden hebben kinderen meer behoefte om zich terug te trekken, om even alleen te zijn of om samen met een vriendje of vriendinnetje te spelen zonder gestoord te worden.

De inrichting van de binnen- en buitenruimte van de bso sluit aan bij de wensen van de kinderen om zich terug te trekken.

Op de bso zijn duidelijke activiteitenplekken, er wordt met constructiemateriaal gebouwd in de bouwhoek en een gezelschapsspel wordt aan tafel gespeeld. Duidelijke activiteitenplekken zijn belangrijk, omdat activiteiten anders door elkaar gaan lopen en kinderen elkaar in de weg lopen. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de verschillende activiteiten uitgevoerd kunnen worden zonder dat de kinderen elkaar storen.

Op de bso worden de activiteiten in de schoolvakanties aangepast aan het project waar op dat moment mee gewerkt wordt. Zo worden nieuwe uitdagingen geboden aan de kinderen.

De binnen- en buitenruimtes van de buitenschoolse opvang zijn veilig, toegankelijk en passend ingericht in overeenstemming met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. De inrichting is per locatie verschillend. In de pedagogisch werkplannen wordt de inrichting per locatie omschreven. Voor de buitenschoolse opvang is per aanwezig kind ten minste 3,5 m² binnenspeelruimte en ten minste 3 m² vaste buitenspeelruimte beschikbaar. De buitenspeelruimte is bij voorkeur aangrenzend aan het kindercentrum. Wanneer dit niet het geval is, is deze gelegen in de directe nabijheid van het kindercentrum en voor kinderen toegankelijk en veilig bereikbaar.

2.3. OMGAAN MET ELKAAR

Op de bso zijn kinderen onderdeel van een groep. In deze groep zijn ze samen met kinderen van verschillende leeftijden en met kinderen die ze aardig vinden en met kinderen die ze minder aardig vinden of niet goed kennen.

Door om te gaan met andere kinderen ontwikkelen kinderen hun sociale competentie. Op de bso leren kinderen omgaan met andere kinderen. Kinderen leren om zich te verplaatsen in een ander, om te wachten op een ander, ze leren samenwerken, anderen te helpen en conflicten oplossen. Het omgaan met elkaar gebeurt op de bso met respect voor elkaar.

Kinderen die moeite hebben met het maken van vriendjes, kinderen die weinig ervaringen hebben met het functioneren in groepen en teruggetrokken kinderen, worden door de pedagogisch medewerker ondersteund bij het functioneren in de groep. Pedagogisch medewerkers betrekken bijv. een dergelijk kind bij een activiteit in een kleine groep, waar het kind kan leren omgaan met andere kinderen en plezier kan ervaren in het samen spelen. In kleine stappen kan het kind leren om uiteindelijk zelf contacten te leggen en samen te spelen met andere kinderen.

Jongere en oudere kinderen komen elkaar tegen in de groep of op de bso en leren zo om rekening te houden met elkaar. De oudere kinderen in de groep hebben meer verantwoordelijkheden. Ze kunnen op deze manier sociale vaardigheden ontwikkelen als leiding geven en initiatieven nemen in de groep.

Wanneer er conflicten zijn lossen kinderen deze in eerste instantie zelf op. Daarnaast ondersteund de pedagogisch medewerker kinderen bij het oplossen van conflicten. De pedagogisch medewerker grijpt in wanneer een ruzie uit de hand dreigt te lopen. De pedagogisch medewerker zoekt hierbij naar de balans tussen kinderen zelf laten uitzoeken hoe ze een ruzie op moeten lossen en ingrijpen wanneer de ruzie uit de hand loopt.

Een belangrijke taak van de pedagogisch medewerker is het creëren van een positieve groepssfeer, waar kinderen zich veilig voelen en op een goede manier met elkaar omgaan. Pedagogisch medewerkers leren kinderen hoe ze op een positieve manier met elkaar om kunnen gaan.

Hoe de pedagogisch medewerkers omgaan met elkaar, met de kinderen en hun ouders is voor kinderen een voorbeeld waaraan ze zich spiegelen. De pedagogisch medewerkers zijn zich hier van bewust en laten de kinderen zien hoe ze op een positieve manier met andere pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders om kunnen gaan.

2.4. NORMEN EN WAARDEN

Op de bso leren kinderen dat er ook mensen zijn die leven volgens andere tradities, rituelen en gewoontes dan zichzelf doen. Hun blikveld wordt breder door de bso. Kinderen leren van elkaar en van de pedagogisch medewerkers. Kinderen en pedagogisch medewerkers gaan op de bso om met wederzijds respect voor elkaar. Ook leren kinderen om respect te hebben voor het materiaal op de bso en de wereld om hen heen.

De pedagogisch medewerkers gebruiken kinderparticipatie als middel om waarden en normen over te dragen. Door kinderparticipatie leren kinderen namelijk; samen denken, samen beslissen, allemaal meedoen en samen verantwoordelijk zijn. Kinderen leren door kinderparticipatie ook om na te denken voordat er een besluit wordt genomen. Kinderen denken met elkaar en de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld na over de reden waarom een bepaalde regel moet worden ingesteld. De normen en waarden van de kinderen en de pedagogisch medewerker spelen in een gesprek hierover een grote rol. Kinderen leren dat andere kinderen ergens een andere mening over kunnen hebben en leren om rekening te houden met de andere ideeën van die kinderen.

De pedagogisch medewerkers zijn gericht op het stimuleren van initiatieven en het uitlokken van meningen en ideeën van kinderen. Als het gaat om het overdragen van normen en waarden, moet de pedagogisch medewerker zich bewust zijn voor de voorbeeldfunctie die zij heeft. De pedagogisch medewerker is zich bewust van de positieve effecten die de afstemming tussen pedagogisch medewerkers, leerkrachten en ouders over omgangsregels heeft op de socialisatie van kinderen en handelt hiernaar.

2.5. HET KIND IN BEELD

2.5.1. OBSERVEREN VAN KINDEREN

Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen in de bso dagelijks. Alle kinderen worden in beeld gebracht door middel van het instrument 'welbevinden in de bso' van de SPL. Dit instrument helpt pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de kinderen goed in beeld te hebben.

Van ieder kind worden minimaal 1 keer per jaar het instrument welbevinden ingevuld. Kinderen van 8 jaar en ouder vullen zelf een lijst in die onderdeel is van dit instrument.

2.5.2. SIGNALEREN

Naar aanleiding van de dagelijkse observaties en het instrument 'welbevinden in de bso' zijn de kinderen in beeld bij de mentor. Wanneer er naar aanleiding van de dagelijkse observaties vragen of zorgen zijn wordt het instrument welbevinden een extra keer ingevuld. De observaties ondersteunen pedagogisch medewerkers bij signaleren van een zorgbehoefte of bijzonderheden van kinderen, waarna de zorgstructuur in werking wordt gesteld.

2.5.3. ZORG

Indien er zorg is rondom een kind zal er gewerkt worden met de zorgstructuur. Dit betekent dat de teamleider samen met de pedagogisch medewerkers een stappenplan maakt en hen ondersteunt bij het begeleiden van de kinderen. In het stappenplan wordt omschreven welke route er gevolgd gaat worden, hoe de taken verdeeld gaan worden en wordt een tijdsplan afgesproken.

De ouders worden bij alle stappen van het proces betrokken. In de zorgstructuur worden de verschillende stappen omschreven en zijn een aantal formulieren opgenomen die gebruikt worden tijdens het proces.

De teamleider heeft contacten met instanties zoals het CJG en de intern begeleider of directeur van de basisschool van het kind. Er wordt gewerkt met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

Altijd samen met ouders

Binnen de zorgstructuur worden ouders betrokken bij alle stappen in het proces. Wanneer ouders doorverwezen moeten worden naar passende instanties gaat dit dan ook altijd in overleg met de ouders en de instanties.

Zorgvraag al duidelijk bij aanmelding

In principe zijn alle kinderen welkom bij SPL, ook kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap. Voorwaarde is dat de beroepskracht-kind ratio gehandhaafd kan worden. Als het kind meer aandacht en zorg nodig heeft en dit gaat ten koste van andere kinderen, dan kan SPL geen opvang bieden. Per aanmelding wordt gekeken of de plaatsing op de bso mogelijk is. Dit gebeurt in overleg met de pedagogisch medewerkers van de groep en de teamleider.

2.5.4. ONGANG MET GEGEVENS VANUIT DE VOORSCHOOLSE VOORZIENINGEN

Er vindt vanuit de voorschoolse voorzieningen een overdracht plaats naar de bso waar het kind naartoe gaat. Deze overdracht wordt gedaan met behulp van hetzelfde overdrachtsformulier dat gebruikt wordt voor de overdracht naar school.

Bij zorgen om de ontwikkeling van een kind wordt een warme overdracht gedaan, waarbij de pedagogisch medewerker van de voorschoolse voorziening met de pedagogisch medewerker van de bso en, indien mogelijk, de ouders in gesprek gaan.

Een overdracht naar de bso zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers inzicht hebben in de ontwikkeling van het kind tot het vierde jaar. Dit biedt hen de mogelijkheid om met hun aanbod aan te sluiten bij het kind.

De mentor van een kind leest de overdracht vanuit de voorschoolse voorzieningen en voegt de gegevens bij het dossier van het kind. Vragen worden naar aanleiding van de overdracht worden aan ouders gesteld. Er kan alleen met toestemming van ouders contact op worden genomen met de voorschoolse voorziening.

2.5.5. CONTACT OVER HET KIND MET DE BASISCHOOL

Jongere kinderen worden op school opgehaald bij de leerkrachten, oudere kinderen gaan vaak zelfstandig naar de bso. Wanneer de jongere kinderen worden opgehaald is er, indien mogelijk, contact met de leerkracht over hoe de dag is gegaan en wordt er gevraagd of er nog bijzonderheden zijn.

Bij zorgen rondom een kind kan een school of de bso de wens hebben om met elkaar in gesprek te gaan over een kind. Dit kan alleen wanneer ouders hier toestemming voor hebben gegeven door middel van het toestemmingsformulier voor contact met derden in de zorgstructuur.

3. STABILITEIT EN MAATWERK

In het vorige hoofdstuk is omschreven hoe we als SPL de ontwikkeling van het kind centraal stellen. Om het kind centraal te kunnen stellen is het belangrijk dat er een beperkt aantal beroepskrachten op de groep werken en dat het duidelijk is in welke basisgroep het kind wordt opgevangen. Door te werken met mentoren worden alle kinderen gevolgd worden in de ontwikkeling en is er voor ouders een vast en vertrouwd contactpersoon op de groep.

3.1 INZET BEROEPSKRACHTEN

3.1.1. BEROEPSKRACHT KIND RATIO (BKR)

Op de buitenschoolse opvang worden de kinderen opgevangen in een basisgroep. Een basisgroep is een vaste groep waarin de kinderen van de buitenschoolse opvang zijn ingedeeld, maar die niet gekoppeld is aan een groepsruimte. Meerdere basisgroepen kunnen dan ook in een grote ruimte opgevangen worden. Voor kinderen en ouders is inzichtelijk van welke ruimte(s) de basisgroep gebruik maakt.

Elke basisgroep kent een team van vaste pedagogisch medewerkers, het streven is een vast team. Er wordt gestreefd naar goed personeelsbeleid zodat een vaste pedagogisch medewerker bij o.a. langdurige ziekte of verlof structureel vervangen wordt door een invaller die bekend is voor de groep. De beroepskracht kind ratio voor kinderen van 4-7 jaar is 1 op 10 kinderen, voor kinderen van 7 jaar en ouder is dit 1 op 12.

De leeftijdsopbouw van de groepen kan verschillen. In de onderstaande tabel is te zien welke groepsindeling er op de locaties is en uit hoeveel kinderen een basisgroep maximaal mag bestaan:

groepen	leeftijd	Max. aantal kinderen
De Duintop	4-7	20-30
	7-8	20-30
	8-13	22-30
De Strandloper	4-13	22

Om te bepalen of er voldoende beroepskrachten worden ingezet op het feitelijk aantal aanwezige kinderen, wordt gebruik gemaakt van 1ratio.nl. Dit rekenmiddel is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van SZW in samenwerking met de convenantpartijen Brancheorganisatie Kinderopvang, BOinK, GGD Nederland en VNG.

Samenstelling van de groepen

Bij de indeling van de basisgroepen houden we rekening met de interesses, ontwikkelingsfasen en individuele behoeften van de kinderen. We bieden de kinderen ruimte om in andere groepen activiteiten mee te doen. Zo sluiten we aan bij wat de kinderen graag willen doen op de BSO.

Verlaten van de basisgroep

In de volgende situaties kunnen kinderen de basisgroep verlaten:

Opendeurenbeleid

Als de bso meerdere ruimtes heeft, kan er gebruik gemaakt worden van het opendeurenbeleid. De kinderen maken dan gebruik van de verschillende ruimtes, verlaten hun basisgroep en gaan soms meteen uit school naar een activiteit buiten de eigen basisgroep.

Samenvoegen van groepen

Tijdens vakanties of op dagen dat er structureel minder kinderen zijn, worden groepen samengevoegd. Indien de maximale groeps grootte het toelaat, kunnen volledig aanwezige basisgroepen structureel worden samengevoegd tot één groep waarbij in principe één vaste pedagogisch medewerker aanwezig is. In de tabel van de leeftijdsopbouw van de groepen (zie hiervoor) is te zien welke groepen op welke dag structureel samengevoegd worden. Voor zowel kinderen als ouders wordt inzichtelijk gemaakt voor welke groepen dit geldt en van welke ruimte er gebruik wordt gemaakt middels het informatiebord bij de deur van de groep. Het samenvoegen van groepen biedt voordelen t.o.v. het werken met groepen met minder kinderen. Er zijn meer speelmogelijkheden voor kinderen en als door het samenvoegen twee pedagogisch medewerkers op de groep werken draagt het bij aan transparantie en veiligheid.

Aan het begin en het einde van de dag

Ook aan einde van de dag kunnen groepen samengevoegd worden. Tijdens vakantieopvang kunnen groepen aan het begin en het einde van de dag worden samengevoegd.

3.1.2. PEDAGOGISCH MEDEWERKERS, STAGIAIRES EN COACHING

Alle pedagogisch medewerkers zijn geschoold volgens de wettelijke eisen, dit betekent dat ze een opleiding hebben op minimaal mbo-niveau 3. Dit niveau waarborgt deskundigheid en verantwoorde opvang. De pedagogisch medewerkers hebben “beroepsgeheim”; zij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden tenzij ouders hiervoor toestemming hebben gegeven. Op elke locatie is ten minste één volwassene met een bedrijfshulpverleningsdiploma (BHV) en kinder-EHBO-certificaat aanwezig.

Alle medewerkers handelen in de praktijk volgens het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Een veilige en gezonde omgeving voor kinderen is noodzakelijk. Het veiligheids- en gezondheidsbeleid bevat protocollen over onderwerpen als het binnenmilieu, uitstapjes en voeding. Een overzicht van de protocollen is opgenomen in ‘werkdocumenten pedagogisch beleid bso’.

Pedagogisch medewerkers worden ondersteund in hun werk door hun teamleider de pedagogisch coaches en verschillende stafafdelingen. De teamleider is eindverantwoordelijk. Daarnaast worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door externe professionals. Pedagogisch medewerkers hebben regelmatig werkoverleg waarbij hun teamleider aanwezig is en nemen ieder jaar deel aan scholingsactiviteiten ter bevordering van hun deskundigheid.

Pedagogisch medewerkers worden in het werken op de groep gecoacht door de pedagogisch coach. Er wordt aangesloten bij vragen van pedagogisch medewerkers en observaties die gedaan worden door teamleiders en de pedagogisch coaches. De verdeling van het aantal coachesuren is als volgt:

De Duintop	Minimaal 50 uur beleidsontwikkeling en minimaal 26 uur coaching
De Strandloper	Minimaal 50 uur beleidsontwikkeling en minimaal 5 uur coaching

Opleiding en stage

We leveren graag een actieve bijdrage aan de scholing van toekomstige beroepskrachten. Daarom bieden we stageplaatsen aan. De begeleiding van stagiaires nemen we heel serieus. Iedere stagiair(e) heeft een eigen werkbegeleider (collega pedagogisch medewerker). Zo hebben we veel invloed op het leerproces en de werkhouding. Per groep kan er maximaal één stagiaire aanwezig zijn van een passende opleiding zoals MBO-opleiding (HZW, PW3/4), een HBO-opleiding (Pedagogiek) of voor een snuffelstage van max. 10 dagen van een middelbare school. Van de stagiaires is een VOG-verklaring op locatie aanwezig. Alleen BBL-stagiaires in de kinderopvang kunnen conform CAO formatief worden ingezet. Vóór aanvang van de stage is minimaal één referentie nagetrokken. Voor stagiaires op de BSO geldt dat de stagiaire minimaal 18 jaar oud moet zijn.

De precieze taken en verantwoordelijkheden van stagiaires zijn afhankelijk van de opleiding en het opleidingsstadium waar de stagiaire zich in bevindt. Voor iedere stagiaire van een MBO-opleiding zijn de afspraken vastgelegd in het BPV-boek vanuit de opleiding (beroepspraktijkvorming). Daarin staat vermeld welke opdrachten, taken en verantwoordelijkheden de stagiaire heeft. Over het algemeen krijgen stagiaires van de PW-opleidingen² pas vanaf het derde of vierde jaar van hun opleiding taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van oudergesprekken en kinderen met een bijzondere ontwikkelingsvraag. Incidenteel zijn er stagiaires van hbo-opleidingen. Hun taken en verantwoordelijkheden hangen over het algemeen af van de projecten die ze doen en vakken die ze volgen. Ouders worden geïnformeerd over de inzet van een stagiaire en kunnen indien gewenst nadere informatie over de taken en verantwoordelijkheden van de betreffende stagiaire opvragen.

3.2. MENTORSCHAP

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de basisgroep van het kind. De mentor bespreekt, indien wenselijk, de ontwikkeling van het kind met de ouders. Daarnaast is de mentor voor de ouders aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

Bij contact met andere professionals is de mentor degene die hier, in overleg met de ouders, contact mee heeft. Ten slotte is de mentor op de bso aanspreekpunt voor het kind zelf.

3.2.1. OUDERS EN KIND KOPPELEN AAN MENTOR

Wanneer er een nieuw kind wordt aangemeld bij een groep wordt een kind direct toegewezen aan een mentor. Bij de verdeling van de kinderen wordt rekening gehouden met de volgende punten:

- Er is een goede verdeling tussen de pm'ers op de groep wat betreft aantallen.
- Wie meer uren werkt, heeft meer mentorkinderen.
- Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker die mentor wordt van een kind, een kind en ouders zoveel mogelijk dagen per week ziet (stel er is een pm'er die een kind 2 dagen ziet en een pm'er die een kind 3 dagen ziet; de voorkeur gaat dan uit naar de tweede pm'er).
- Bij oudere kinderen kan de voorkeur van een kind ook meegenomen worden bij de keuze voor een mentor.

---

² Stagiaires van HZW krijgen gedurende hun opleiding geen taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van oudergesprekken en kinderen met een bijzondere ontwikkelingsvraag.

Door middel van een brief wordt aan de ouders doorgegeven wie de mentor is van hun kind. Dit wordt gedaan tegelijk met de uitnodiging voor een intakegesprek. Wordt de intake telefonisch afgesproken? Dan wordt er benoemd wie de mentor is in het gesprek en wordt alsnog een bevestigingsbrief gestuurd met daarin de naam van de mentor en de datum van het gesprek. Informatie over wat het mentorschap inhoudt voor ouder en kind, wordt besproken tijdens het intake gesprek. Daarnaast is dit door ouders na te lezen op de website. In 'werkdocumenten pedagogisch beleid bso' is een voorbeeldbrief opgenomen. In de brief wordt ook aangegeven welke pedagogisch medewerkers er op welke dag werken.

3.2.2. TAAK MENTOR

Voor een mentor zijn een aantal taken verplicht. Wat betreft andere taken is het dringende advies om die door de mentor uit te laten voeren.

Verplichte taken:

- Indien wenselijk bespreken van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders.
- Aanspreekpunt zijn voor ouder van het kind i.v.m. ontwikkeling en welbevinden.
- Aanspreekpunt zijn voor het kind.
- Steven naar een wekelijks contactmoment met de ouders

Andere taken:

- Volgen van de ontwikkeling van het kind
- Indien nodig het in gang zetten van de zorgstructuur.

Wanneer de mentor afwezig is neemt de directe collega of de teamleider de taken van de mentor waar. Hier worden ouders over geïnformeerd.

3.2.3. MENTOR - OUDERGESPREKKEN

Oudergesprekken worden gevoerd door de mentor. De mentor doet dit alleen.

Wanneer een mentor tijdens een inwerkperiode of om een andere reden een oudergesprek samen met een collega wil voeren, moet hiervoor toestemming aan de teamleider gevraagd worden.

Er zijn dagelijkse, informele contacten en indien wenselijk kan er door ouders of de pedagogisch medewerker een afspraak worden gemaakt voor een gesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van een kind.

Eén keer per jaar nodigen we ouder(s) uit voor een 10 minutengesprek over het welbevinden van hun kind op de bso. Kinderen vanaf 8 jaar worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij dit jaarlijkse gesprek.

Haal- en brengmomenten

Tijdens de haal- en brengmomenten is er tijd om in gesprek te gaan over de kinderen. Ouders kunnen de mentor tijdens schoolvakanties bij het brengen informeren over hun kind. Buiten de schoolvakanties kunnen ouders voor de bso middag begint de mentor telefonisch informeren over hun kind. De mentor of een andere pedagogisch medewerker informeert ouders bij de haalmomenten over hun kind. Wanneer kinderen zelfstandig naar huis toe gaan worden ouders, indien nodig, telefonisch geïnformeerd.

Gesprek op aanvraag

Ouders kunnen een gesprek aanvragen met de mentor. Als een mentor zich zorgen maakt over de ontwikkeling of het welbevinden van een kind, maakt deze een afspraak met ouder(s). Het doel van dit gesprek is dat de mentor haar zorgen kenbaar maakt aan de ouder(s). Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat wordt opgenomen in het dossier van het kind.

3.2.4. MENTOR – KIND GESPREKKEN

De mentor is aanspreekpunt voor het kind. De mentor is er verantwoordelijk voor dat er regelmatig een gesprekje plaatsvindt met het kind waarvan zij mentor is. Dit kan een informeel gesprek zijn. Het gaat erom dat de mentor zich verantwoordelijk voelt voor het welbevinden van het kind en zich actief opstelt naar het kind toe.

4. OUDERS

4.1. VISIE OP SAMENWERKING MET OUDERS

Ouders zijn opvoeder en verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Pedagogisch medewerkers van bso kinderen zijn ook opvoeder van de kinderen in hun groep. Dit maakt ouders en pedagogisch medewerkers tot partners in de opvoeding van een kind.

Partner zijn in de opvoeding van een kind vraagt om een goede samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers. De basis voor een goede samenwerking is wederzijds respect voor elkaar, voor elkaars opvattingen en achtergronden. Ook voor het gevoel van veiligheid van de kinderen is het belangrijk dat kinderen weten dat hun ouders en de pedagogisch medewerkers elkaar vertrouwen.

Een goede samenwerking met ouders is belangrijk, de samenwerking tussen ouders en de pedagogisch medewerkers komt namelijk direct ten goede aan de kinderen.

Voor een goede samenwerking is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers ouders niet alleen zien als opvoeder. Ouders zijn namelijk meer dan opvoeder alleen.

Ouders zijn mensen met een beroep, talenten, zorgen, opvattingen, een eigen geschiedenis, gewoontes, etc.. Het zien van ouders als meer dan opvoeder is belangrijk om de ouder te kunnen begrijpen.

Ten slotte, maar eigenlijk allereerst is het belangrijk dat ouders zich welkom voelen bij de bso, vanaf het eerste moment dat ze er binnen komen. Om een goede start te kunnen maken is het uitspreken van wederzijdse verwachtingen belangrijk.

4.2. DOELSTELLINGEN

Vanuit de bovenstaande visie heeft SPL de volgende doelstellingen op het gebied van ouderbetrokkenheid geformuleerd:

- Pedagogisch medewerkers heten ouders welkom in de bso.
- Pedagogisch medewerkers benaderen ouders met respect en nemen ouders serieus. Uitgangspunt hierbij is dat de ouder meer is dan opvoeder alleen.

- Pedagogisch medewerkers en ouders spreken wederzijds hun verwachtingen naar elkaar uit. Ouders weten wat er van hen verwacht wordt en worden ook aangesproken op hun verantwoordelijkheden.
- Ouders kunnen bij de pedagogisch medewerkers terecht met eenvoudige opvoedingsvragen.

4.3. OUDERS ONDERSTEUNEN MET OPVOEDINGSVRAGEN

Ouders kunnen bij de pedagogisch medewerkers terecht met eenvoudige opvoedingsvragen. De pedagogisch medewerkers zijn voor ouders een vertrouwd persoon waaraan ze eenvoudige opvoedingsvragen stellen.

Wanneer vragen ingewikkelder zijn worden ouders doorverwezen. Pedagogisch medewerkers weten naar wie of naar welke instantie ze ouders kunnen doorverwijzen. Op de locaties liggen folders met informatie over voorzieningen voor ouders van de bso kinderen.

Bij zorgen rondom een kind wordt er gewerkt met de zorgstructuur. Hierin staat nadrukkelijk omschreven dat alle stappen die genomen worden met betrekking tot zorgen rondom een kind altijd in overleg met ouders gaan.

4.4. INFORMEREN VAN OUDERS

Ouders worden bij SPL op verschillende manieren geïnformeerd. Alle bso groepen hebben een bord bij de ingang waar belangrijk nieuws op staat. Ouders krijgen voor iedere schoolvakantie een nieuwsbrief met informatie over de activiteiten die in de vakantie rondom een thema worden georganiseerd en eventuele andere relevante informatie over de bso. Daarnaast heeft SPL een uitgebreide website waar informatie over o.a. de locaties en het beleid terug te vinden is. Drie keer per jaar ontvangen ouders de digitale oudernieuwsbrief van SPL. De nieuwsbrief bericht vooral over beleidsmatige besluiten en veranderingen.

SPL vindt het belangrijk om ouders inzicht te bieden in de manier van werken op de groepen en de beoordelingen door de GGD. Het komt helaas ook voor dat een ouder klachten heeft. Het is voor deze ouder en voor SPL belangrijk dat deze ouder informatie kan vinden op de website over hoe hij/zij en klacht kan indienen.

Ouders kunnen daarom op de website informatie vinden over het volgende:

- Het pedagogisch beleid
- De pedagogische werkplannen per locatie
- De inspectierapporten van de GGD
- De klachtenregeling, met daarin omschreven de mogelijkheid om geschillen voor te leggen aan de geschillencommissie
- Het privacyreglement
- Het jaarverslag

4.5. OUDERCOMMISSIE

SPL vindt het belangrijk dat ouders meedenken over het beleid. Voor alle locaties wordt continu actief gezocht naar ouders die lid willen worden van de lokale oudercommissie (per locatie).

Er worden oproepen geplaatst op de website, op social media en in de oudernieuwsbrief. Ook hangen er uitnodigingen op de deuren van de locaties. Daarnaast worden oudercommissieleden geworven tijdens ouderavonden.

SPL beschikt over een 'reglement oudercommissie' waarin zaken staan omschreven met betrekking tot het aantal ouders, de wijze van kiezen van leden en de zittingsduur. De oudercommissie kan een advies uitbrengen over de volgende onderwerpen:

- de invulling van verantwoorde kinderopvang en het pedagogisch beleid;
- het aantal pedagogisch medewerkers in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie;
- de groeps grootte, het dagritme en de herkenbaarheid van ruimtes en personen, de opleidingseisen waaraan pedagogisch medewerkers voldoen en het belasten van pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiairs met de verzorging, opvoeding en bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen;
- de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers en de opleidingseisen waaraan pedagogisch beleidsmedewerkers voldoen;
- het beleid met betrekking tot voeding;
- het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid;
- de openingstijden;
- de klachtenregeling;
- de prijs van de kinderopvang.

Ouders die niet deelnemen aan de oudercommissie, worden bij de genoemde onderwerpen betrokken via de oudernieuwsbrief, de website, het jaarverslag en het klanttevredenheidsonderzoek. Via het klanttevredenheidsonderzoek kunnen ouders hun mening geven over de onderwerpen.

Indien er geen oudercommissie samengesteld kan worden, zorgt SPL ervoor dat de mening van ouders op andere manieren verzameld wordt.

5. AFNAME EXTRA DAGDELEN

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen wanneer de groepsgrootte en groepsamenstelling dit toelaat. De ouder kan een aanvraag indienen voor een extra dagdeel bij de pedagogisch medewerkers.

Wanneer er studiedagen op de basisschool zijn, of er om andere reden geen les wordt gegeven, is de bso extra geopend.

6. 3-UURSREGELING

Tijdens schoolweken kunnen er maximaal een half uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de BKR vereist is. Minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet wanneer er tijdelijk wordt afgeweken van de BKR. In het rooster registeren we de werktijden van de pedagogisch medewerkers, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

Als de opvang de hele dag beslaat (minimaal 10 uur, bijvoorbeeld tijdens vakantieopvang), geldt de 3-uursregeling. Er kunnen dan ten hoogste drie uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de BKR vereist is. Dit hoeven geen aaneengesloten uren te zijn. Voorwaarde is dat minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet wanneer er tijdelijk wordt afgeweken van de BKR.

Tijdens schoolvakanties en op studiedagen geldt de 3-uursregeling. In de onderstaande tabel staat op welke tijden er afgeweken wordt van de BKR:

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
	7.30 – 9.30	7.30 – 9.30	7.30 – 9.30	7.30 – 9.30	7.30 – 9.30
	17.30 – 18.30	17.30 – 18.30	17.30 – 18.30	17.30 – 18.30	17.30 – 18.30

7. KWALITEITSBEWAKING

SPL heeft op verschillende manieren aandacht voor kwaliteit. Zo zorgt SPL ervoor dat zij voldoet aan de wettelijke eisen. De eisen zijn vastgelegd Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK) en de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

De kwaliteitseisen betreffen de domeinen: de pedagogische praktijk en het pedagogisch beleid, voorschoolse educatie, personeel, groepsgrootte en inzet van voldoende personeel, de opvang in vaste groepen, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, de behandeling van klachten en ouderrecht.

De GGD controleert of de locaties van SPL voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen. Zij doen dit in opdracht van de gemeente. De inspectierapporten worden gepubliceerd op de website van SPL.

Naast dit pedagogisch beleid beschikt SPL over protocollen om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te kunnen waarborgen. Jaarlijks worden deze protocollen en het pedagogisch beleid geëvalueerd met behulp van de jaarplanning. De jaarplanning is een agenda met jaarlijks terugkerende thema's en acties. In de jaarplanning staat o.a. omschreven welk protocol/beleidsstuk tijdens een teamoverleg door de beroepskrachten geëvalueerd wordt. Waar nodig wordt het desbetreffende beleidsstuk/protocol bijgesteld. Op deze manier wordt het beleid veiligheid en gezondheid en het pedagogisch beleid geborgd bij de beroepskrachten.